

forsvindende, at Fordelen for den Smule, der bruges, sikkert ikke bliver mange Øre pr. Ko. For Resten skal jeg bemærke, at det ikke en Gang er ved alle Mejerier, at der bruges Kul. Ved det, hvor jeg er Andelshaver, brænde vi lige saa meget, ja mere Tørv end Kul. Ja, det er endog Tilfældet, at Lettelsen for Kul i mange Tilfælde, navnlig for Landbrugere i Jylland, vil bevirke et direkte Tab, hvad sikkert det ærede Medlem for Slagelse aldrig har tænkt sig kunde finde Sted. I de magre og fattige Hedeegne, Syd og Vest for Viborg, faar den fattige Befolkning en væsentlig Del af sin Indtægt ved hele Sommeren igennem at sælge Tørv navnlig til Viborg. Nogle af disse Folk ere saa velstaaende, at de kunne køre med et Par smaa, magre Heste, men de fleste af dem køre med Stude, og de, der komme agende med et saadant Læs Tørv, have mange Gange 2—3 Mil at køre ind til Viborg. For et saadant Læs kunne de kun opnaa en Pris af 6—8 Kr., hvilket enhver maa indrømme er en tarvelig Fortjeneste. Men det er en nøjsom Befolkning, der er vant til at udrette meget Arbejde for en lille Fortjeneste. Naar nu Kullene blive billigere, vil det blive en Konkurrence for disse Folk, og det gælder ikke alene den Egn, jeg omtalte, men det samme er Tilfældet mange Steder i Jylland, hvor Landbruget har store Indtægter af Tørvesalg.

Som sagt, Toldnedsættelsen paa Kul, Jærn, Papir kan jeg se bort fra, thi enten ville Fabrikkerne beholde Fordelen selv, eller ogsaa vil denne tabes, inden den naar ud til Forbruget. Jeg kan forstaa, at Frigivelse af Kultolden vil blive en stor Fordel navnlig for de store Fabrikker, Aktieselskaber og lignende, men vi ere vel for Resten ogsaa enige om, at den foreliggende Toldlov kunne vi ikke en Gang faa, som den er. Vi ere aldeles klare over, at der maa slaas betydeligt af, maaske paa mange væsentlige Punkter. Naar jeg nu vil fremsætte et lille Eksempel paa, hvorledes Toldnedsættelserne ville komme til at virke i Praksis, vil jeg ikke desto mindre regne med den foreliggende Toldlov, Folketingets Toldlov. De Nedsættelser paa denne, som i Virkeligheden betyde noget, ere paa Kaffe, Ris, Salt, Sæbe og Petroleum. Med Hensyn til Kaffe er det selvfølgelig ikke let at vide, hvor mange Pund der bruges i et Hjem paa Landet. I mange Hjem bruges der sikkert ikke en Gang $\frac{1}{4}$ Pund om Ugen, men selvfølgelig bruge mange det dobbelte Kvantum, altsaa op til $\frac{1}{2}$ Pund om Ugen, altsaa 25—26 Pund aarlig.

Jeg tror, vi omtrent træffe det rette, naar vi sætte Gennemsnitsforbruget til 18 Pund om Aaret. Nu have Forholdene udviklet sig saaledes, at vi ude paa Landet, ja vel ogsaa i Byerne aldrig mere købe raa Kaffe, men kun Kaffe i brændt og malet Tilstand. Da Tolden er nedsat med 6 Øre pr. Pund, ville vi tjene de 6 Øre, naar vi købe $\frac{1}{2}$ Pund, men naar vi købe $\frac{1}{4}$ Pund, faa vi kun 1 Øre paa hvert kvart Pund godtgjort, altsaa kun 4 Øre paa hvert Pund. Naar der hertil indvendes, at da vi have vore Forbrugsforeninger paa Landet, gør det ikke noget, idet de 2 Øre gaa ind i Overskuddet og komme Forbrugerne til gode ved Overskuddets Fordeling, er dertil at bemærke, at i mange Sogne, ja maaske over Halvdelen, er der ikke Forbrugsforeninger. Lad os imidlertid for at holde os paa den sikre Side sige, at Fortjenesten bliver 6 Øre pr. Pund, 6×18 Øre er 108 Øre, altsaa der bliver en Gevinst paa 108 Øre paa Kaffe om Aaret. Naar vi sætte Forbruget af Ris i en almindelig Familie paa Landet til 50 Pund aarlig, ville mange finde, det er et lille Kvantum, men da vi paa Landet nu en Gang ikke kunne leve ud af Pungen, som man siger, men skulle bruge vore egne Produkter, anvende vi ikke til Hverdagsbrug Ris, men Byggryn og Boghvedegryn. Jeg tror derfor at være paa den sikre Side, naar jeg sætter Gennemsnitsforbruget for en lille Landejendom til 50 Pund aarlig. Da Tolden, som er 4 Øre, nu foreslaas fri, vil den aarlige Fortjeneste paa Ris blive 2 Kr. Saa kommer jeg til Salt. Her vil jeg sætte Forbruget til 2 Pund om Ugen, hvad der vist er temmelig højt, men jeg vil, som sagt, altid være paa den sikre Side. Tolden, som hidtil har været 1 Øre pr. Pund, er foreslaaet nedsat til $\frac{1}{10}$ Øre, hvilket giver en Gevinst aarlig af 94 Øre. Sæbetolden er nu 2 Øre pr. Pund og foreslaas nedsat til $1\frac{1}{2}$ Øre. Naar jeg sætter Forbruget til i Gennemsnit 100 Pund — det gaar nu ikke saa højt, i alt Fald ikke i min Hus-holdning, men jeg vil atter holde mig til den sikre Side — giver dette en aarlig Gevinst af 50 Øre. Saa kommer jeg til Stenolie, det er et af de vigtigste og for Resten ogsaa et af de bedste Punkter paa Toldloven. Tolden er 2 Øre, nu foreslaas det at afskaffe den. Jeg ved ikke aldeles bestemt, hvad en Pot Stenolie vejer, men jeg tror ikke at fejle meget, naar jeg siger, den vejer 2 Pund, det giver altsaa en Toldnedsættelse af 4 Øre pr. Pot. Nu sætter jeg et Forbrug for en Familie paa Landet af 8 Potter i September og Okto-